

Wykaz skrótów.....	5
Wstęp	7
I. Urząd biskupa w starożytności i średniowieczu	15
1. Od czasów apostołskich do końca III wieku	15
a) Urząd biskupa w epoce Ojców Apostolskich	15
b) Upowszechnianie się urzędu biskupiego i wzrost jego znaczenia	21
c) Nauka św. Cypriana z Kartaginy o episkopacie	26
2. Po tzw. edykcie mediolańskim	35
II. Rola biskupa w misji Kościoła średniowiecznego	77
1. Ustanawianie biskupów	87
A. Ustanawianie biskupów w prawie Kościoła powszechnego	87
B. Na katedrach biskupich w Polsce	93
a) Obsadzanie katedr biskupich w Polsce X-XII wieku	97
b) Przełom – reformy Henryka Kietlicza i pierwsze wolne elekcje	103
c) Wybory kapitulne, konfirmacje, prowizje i rezerwacje papieskie	107
d) Kryteria doboru kandydatów na urząd biskupa	115
e) Wpływ władców na nominacje biskupie	118
f) Utrata urzędu	121
2. Biskup – rządca i prawodawca	125
A. Administrowanie diecezją i majątkiem kościelnym	125
a) rozwój sieci diecezjalnej Kościoła polskiego	126
b) sprawowanie przez biskupa funkcji administratora diecezji	131
B. Relacje z kapitułą	145
C. Synody	150

D. Biskupi wobec zakonów	156
E. Związki ze Stolicą Apostolską	158
3. Biskup – pasterz	160
A. Nauczanie	161
B. Sakramenty, liturgii i kultu świętych	164
C. Troska o ubogich	174
D. Szkoły	176
4. Średniowieczny model biskupa misjonarza i męczennika	177
A. Święty Wojciech	178
B. Święty Stanisław	182
C. Święci Wojciech i Stanisław wobec średniowiecz- nego modelu biskupa	188
III. Miejsce biskupa w kręgach władzy politycznej	193
1. Związki z dworami panujących	195
2. Zaangażowanie w politykę wewnątrzpaństwową	201
A. W okresie rozbitcia dzielnicowego	201
B. Podczas zabiegów o odzyskanie korony królewskiej	220
C. Pod rządami królów	230
3. Zaangażowanie w politykę międzynarodową	240
A. Obrona integralności terytorium Polski	240
B. Polityka wschodnia	254
a) Dążenie do rozszerzenia granic Polski	255
b) Wobec zagrożenia ze strony mahometan – Tatarzy i Turcy	270
Wnioski i zakończenie	283
Indeks osobowy	289
Bibliografia	295
Summary	307